

Pɔl e lel ek'awɔɔ Filip eyɔɔ

Ów ek'it eke wɛl k'uw any

Filip el Maseduan ec'eb nyam ek'anɔɔ Gɛs wus af. L'el Rom e sɛb a eke ɛw es a e nyam. Filip eyɔɔ ntotɔɔ b'ok eke -l'eel Rom ec'es ɛw a ec'agɔɔ. Ow sosiɛm, -li bi sus mob ɛsɛ Rom eyɔɔ af ɛtɔɔ -li b'erur Latɛn eke el wɛl ec'ɛbr a ec'ɛbr. Filip ɛb ab ɛm, Jwifel ijm abi. -L'ufum es yeji -l'ijm agɔɔ lɛw a eke b'ɔɔɔ abusu ke -li b'ɔɔɔ Nyam nuɔɔ igɔɔ usu a. Eke Pɔl am ɛc ɔb Amani Mamn eci kokoba sakp yony ɛm ec'a, ow ɛm li sigm Nyamel es Filip ɛb ɛm (ɛkn Ob Kok 16.11-40). Nyamel ab ɛm, agɔɔ a eke elm Jwifel a ufu es ɔɔɔɔ.

Pɔl eci juma kok ɛc ab ɛm, es ɛw ɛsɛl ɛw'r abu af. Eke Filip eci Nyamel a iri eke Pɔl anɔɔ sobel ɛm a, -li kok ob ap -n'ɔɔɔ el ɛm ec'ɛgɔɔ nyam eke wɛl b'ɛsɔɔ Epafrodit a im ɔɔ ow. Ow ɔɔ, Pɔl ɔɔɔ lel na eke k'ɛlu el bia, ke n'ɔɔɔ wɛl in e lís ec'amani yeji. Eke batɔɔ ow el sobel ɛm Pɔl anɔɔ ɔɔɔ lel a yeji, in eci lel a eci liy a el kretien eci sos ɛm iɔɔ eke b'ɔɔɔ eke ow el ses babur ɔɔɔɔ ec'any af ɔɔɔ yeji.

Sica Filip eci Nyamel ab ɛm, irirm ɔɔɔɔ anɔɔ Nyam nuɔɔ igɔɔ ɛsɛl a ec'araɔɔ. Pɔl am dad el eke -li k'eb Krist eci es is a eci sɛwl a, ke -l'ɛbarir el ɔfr. Yogɔɔ low yegm ɛsɛl ayadɔɔ yeji anɔɔ. El ɛm eci beb erur eke kretienɛl a, lɛc ɛm, k'ɛlum Jwifel ec'ol a. ɛtɔɔ bɛb a am ir ɛb wus ec'ów aw a cɛ eci. Yadɔɔ ɛm ec'ów yony na e lís anake Pɔl am ɔm kretienɛl a ów eke k'ɔsu sos a.

Lɛl na am yegm eke Pɔl ɔɔɔ Filip eci kretienɛl a ec'erur ɔɔɔɔ.

ɛsɔɔ

1 ¹Pɔl lele Timote ab, ek'el Jesu Krist ec'ɔɔɔɔw a, e lel ek'am awɔɔ Filip baɔɔ e Nyam ec'agɔɔ ek'anɔɔ Jesu Krist ab, Nyamel ec'idr ɛsɛl lele diakrel ab.
²Ke Nyam ɛy ɛs lele ɛs Ɔɔɔɔɔ Jesu Krist ab ɛdɔɔ ɔɔɔ ɔwɔ ke ɔɔ ɔɔɔ ɛm es ɛy.

Pɔl am elu Nyam bia

³Mi b'ɔɔɔ Nyam bia sakp sakp fɛɔ eke mi b'ɔɔɔ ɔɔɔ e low a. ⁴Sɛgɔɔ a fɛɔ e Nyam eke mi bi ɔɔɔɔ ɔɔɔ ɔɔɔ a, sos ɛm iɔɔ ɛm mi bi ɔɔɔɔ, ⁵Amani Mamn a ec'eelɛl ek'ɛlum'n'm abu mi ɔɔɔɔ es lɛgɔɔ krekrɛ ɛm ɛtɔɔ tɔɔ igɔɔ yeɛfɛnyɛna ɛm a sosiɛm eci.† ⁶M'uw any tasi eke Nyam ek'ɔb nuɔɔ am kok juma mamn na ɔɔɔ

† 1.5 Ob Kok 16.13-16.

ec'erm ab em a, b'ow ucu ɔny es tonɲ ígɲ nuɲ, tonɲ ow ók lɛgɲ eke Jesu Krist b'ow ow a. 7M'ony low ij, eke m'ony tutr nɛnɛ ɔny fɛɲ e lís. M'oc ɔny em ec'erm fɛɲ em, aɲke ke ow el ngbraka em eke m'anɲ, ke ow el lɛgɲ a eke m'ony abusu eke mi ki dogɲɲ, ke m'ɔmun Amani Mamn ab es a yeji, ɔny a fɛɲ ɛɲan Nyam eci bibm a ɛsɛ em af. 8Etɲ Nyam ij em e daɲku eke ɔny fɛɲ m'erur ɔny tasi, ɛs'elet eke Jesu Krist ɔny erur ligbel ɔny ec'ab af.

9Etɲ ow eke m'am ibrm em e ɲɔɲɲ em a el: ke erur na ek'ɔnyɲ a ágb afɲɲ es, ke ow ɔɲ ɔnyɲ low any uw lele nuɲ em ɔny ab, 10yec'etɲ ke úwr ów tasi eke el nawrɛ ab any. Ow b'ow ɔɲ ayal, abr ɛnym k'anm ɔny lís, lɛgɲ a eke Jesu Krist b'ow ow a, 11etɲ ów amamn eci ey eke wɛl b'ɛɲɲ Jesu Krist em a, b'ow ok ɔkm ɔny em; ke ow él Nyam ec'anygbel lele kɔklm ab.

Jesu Krist el sel ɛɲɲ

12Sica lisijimɛl, m'erur eke k'úwr any eke es abur na ek'ɛɲɲ'm a, tasi em a, ɔɲ Amani Mamn a imn anym eci, 13aɲke sica agɲ a fɛɲ ek'anɲ es ew ɛs a e gbugɲ a lele susu ɛjɛc'ab a uw any eke Krist sosiɛm m'anɲ ngbraka em.† 14Etɲ agɲ lisijimɛl ɲɔɲɔ ec'ɔmn ek'ɔny ɛs Kɔɲɔkɔ em a obn, ngbraka na em eke m'anɲ a; ow ɔɲ ɛɲɲɲ ɔnym el etɲ lokm susu em -n'am dad Nyam ec'odad.

15Nawrɛ tasi ek'el em ec'agɲ nyam nyam, em sosiɛm, b'ɔb Krist ec'Amani a ɲkre em, ów es atar em, ɛben yeji, likpr b'ɔb Krist ec'Amani a erur em tasi. 16El akpasu a, -li b'ɔb Krist ec'Amani a erur em, aɲke -l'uw any eke em eci sobel em aɲa eke m'anɲ a, el Amani Mamn a e dogɲɲ eci. 17Etɲ el a eke b'ɔb Krist ec'amani a sow tutr ɛɲɲɲ em, em eci ɲkre ogɲ em a, el e tutr a el, ke -l'obn em e gbɛɛ ij a sobel em aɲa eke m'anɲ a. 18Yeji ɔfr ɔfr! Ek'el eci sow tutr a el ɛɲɲɲ oglog amamn yeji, em e sos em iɲɲ a el: Krist ec'amani a ec'a, wɛl am ɔb etɲ ow b'ow iɲɲ'm sos em segɲ fɛɲ, 19aɲke m'uw any eke ɔny e Nyam ɲɔɲɲ lele Jesu Krist ec'Abɲ Lala ec'abu elum ab ab, b'ow el em eci sɔg. 20Sica ɛsɛ elet eke m'am eku ke m'am ɔmn tasi a, mi k'ɛkɲm low yec'eke k'ɔny'm ɛs. Kɔ ke ow el sicaca oglog ke ow el segɲ fɛɲ, m'ony ɔmn tasi etɲ mi b'ow m'elu Krist eci sagb a ɔkm em ec'ɛgɲ el fɛɲ em, em ec'owr anɲ em oglog em e luw em ɲɔɲɔ yeji. 21Em ec'a, tasi em a Krist anake el em e sel a, etɲ luw el em eci ɲgrusiɛ. 22Gbɛkɔ ek'ow it eke mi k'anɲ owr ke mi kok juma mamn, ke mi k'úwm low yec'eke mi ki sɔsum m'oc ab any. 23M'anɲ sow tutr yony ec'araɲɲ: m'am erur eke mi k'uw ke m'im m'anɲ Krist ab, na anake akpl afɲɲ es a. 24Gbɛkɔ ow it ke m'anɲ owr sos megl em ɔny e nimamn eci. 25Ca m'uw any tasi ɲɲ! M'ow m'anɲ owr, mi b'ow m'ir ɔny fɛɲ ab yec'etɲ ke ow élum ɔny abu iman anym eci, ke ɔnyɲ sos em iɲɲ ɔmn em. 26Ke lɛgɲ eke ɛmɛny

† 1.13 Ob Kok 28.30, Efɛs 3.1.

mi b'ewl m'ow m'eyŋ ɔny a, ɔny e sos em iŋn a eke ɔnyŋ Jesu Krist ab ec'af okr em a, ágb nɔɔɔ.

Krist ec'Amani Mamn ab af ec'es an

²⁷Gbekɔ ow e tasi a cɛ el: ke áan es nyim nyim Krist ec'Amani Mamn ab af, yec'etŋ ke, eke m'ow m'ekn ɔny etŋ m'owm yeji, m'iri ek'inymn es kikri etŋ okar af ow tutr nyam em, etŋ am dogŋnin low abŋ nyam em, ɔmn ek'Amani Mamn ɔŋ ɔny a eci. ²⁸Kì yebr ɔny ec'efnu a akunda kaka feŋ em k'ɔŋ erŋn k'ɔny ɔny; low na b'ow yegm el eke -l'irm ŋ, ke ɔny ec'a, ow yegm ɔny ek'anŋn ɔny e sɔg ec'abr af; etŋ ow el low ek'anŋ Nyam ogŋ ow, ²⁹anŋke Nyam ɔŋ ɔny bibm eke k'ubr Krist nawre, etŋ ow elm na cɛ kɔ ke emeny íjr in e gbre yeji. ³⁰Sicaca em a, ɔny lel em ab anake s'okr af s'am dogŋn low a. Low dogŋn nyam a cɛ eke legŋ ek'ec ab em[†] mi dogŋn, ke emeny m'am dogŋn ese elel ek'uwŋ any ab af a.

Krist ec'es is lel in e sagb ab

2 ¹ɔny ec'ɔmn ek'ɔnyŋ Krist em a b'ɔŋ ɔny læc ee? In ec'erur a b'atr ɔny sos es ee? B'okar af in ec'Abŋ Lala ab ab ee? B'ɔnyŋ ɔɔŋ ikŋ lel erm mamn ab ɔny ɔfr em ee? ²Eke ow el ebɛn, ke m'am ibrm eke k'ɔŋn'm sos em iŋn tasi ɔny e neny af okr em, ke ɔnyŋ erur nyam, ke ókar af erm em lel ow tutr em ab. ³Kì kokŋ low kaka em bubr ec'abŋ em oglog eke agŋ k'ekn ɔny eci, kɔ es is em, ðcr ɔny lawlɛl ese agŋ eke igbl ogŋ akm ɔny af. ⁴Ke egŋ kaka k'ólŋ in ɔny coco e nimamn es, kɔ ke egŋ egŋ ɔl lawlɛl yej'ec'a es. ⁵ɔny ɔfr em a, ɔnyŋ es an ese elel eke agŋ eke b'uw Krist any a bi kok ab af.

⁶In, n'anŋ ese elel eke Nyam anŋn ab af,
anŋke god'etŋ l'el Nyam.

Gbekɔ l'egŋm l'atm bebmn ikŋ na e low any.[†]

⁷Kɔ in obi em, li wal low feŋ eke n'ɔny a l'elu es,

l'ocr in sosi libɔwi,[†]

l'el egŋ ɔfr ɔfrli agŋ ec'araŋn,
etŋ agŋ a feŋ ekn'n ese egŋ cɛ af.

⁸L'egŋ in obi em l'eb eke li k'ir eb es is em,
etŋ l'elum Nyam toŋ l'igŋ luw em, olikŋ af[†] e luw em bɔbɔ yeji.

⁹Es is na sosiem, Nyam ɔny igbl'l ogŋ,

ew'r low feŋ e nuŋ af

etŋ ɔŋ'n nin ek'agb akm nin feŋ.

[†] 1.30 *legŋ ek'ec ab em*: Ob Kok 16.19-40. [†] 2.6 *l'atm bebmn ikŋ na e low any*: odad na Grek em wel ɔtu eke k'itŋn ejec'em dad ese: *l'ólŋ eke li k'ɔny læc nyam coco li bebmn Nyam ab*. [†] 2.7 *libɔwi*: b'ebmn Esayi 52.13; 53.12; Matie 20.28. [†] 2.8 Jesu e legŋ ab em a, ów enŋŋ kok esel egbel tasi a wel b'ew olikŋ af.

- 10 Ow b'ow ɔɲ ob ob feɲ eke anɲ afr,
wus af aɲa lele ɔɲnes ab a,
ok ɔwrɔkp wus eke -li b'iri Jesu e nin a.
11 Ke neny neny feɲ kɔklm eke Jesu Krist el Es Kɔtɔkɔ,
Es Nyam ec'anygbel eci.†

Jèjan ese mrabri af wus af aɲa

12 Na sosisem, erur em ec'agɲ lawlɛl, ese elɛl eke sɛɲɲ feɲ b'elumn Nyam ab af, ùcur ɔɲnɛ es eβen ke kókr juma ɔɲy e sel a eke eɲan a eci, muru em lel elum em ab, ke ow k'élm em ec'any af cɛ, kɔ em e jam jam yeɲi, 13 aɲke Nyam in obi li b'ɔɲ ɔɲy low eɲɲ eb lele ow e kok ab ec'abusu ese elɛl eke li bɛbm ab af.

14 Low feɲ eke b'ow kokr a, k'élm abr eɲy em lele ów es kpakpab em ab, 15 yec'etɲ ke éel agɲ eke abr eɲym anm lís ke ayl, Nyam ec'ey eke ɔɲym wɛwr, ke ir agɲ eke ɔɲy eɲyembri yony yony lele ów eɲɲɲ ab ec'araɲɲ. Ow it ke ám jɛjan el ec'araɲɲ ese mrabri af, 16 aɲke ɔɲymn sel eɲɲ ec'odad ab ab. Eke bi kokr eβen, m'b'ow m'ɔɲy sos em iɲɲ ɔɲy eci, lɛɲɲ eke Krist b'ow ow a, aɲke ow b'ow yeɲm'm eke ow elm ɔfr ɔfr m'urum es, m'ijm gbɛ mi kokm juma.

17 Ow k'odm ke em e mebl a ók es, él eɲb waw eke wɛl kok am iɲɲ ɔɲy ec'ɔmn eke ɔɲnɛ Nyam em ab af. Eke ow el eβen ow k'ɛcr a, sos em am iɲɲ'm eɲɲ m'am cɛc sos em iɲɲ ikɲ na ɔɲy feɲ ab. 18 Eβen nenyembri nyam, ɔɲy yeɲi ow it eke sos em k'iɲɲ ɔɲy ke cɛcr sos em iɲɲ ikɲ na em ab.

Pɔl am erm Timote lel Epafrodit ab Filip baɲɲ

19 M'am ɔɲy tutr eke Es Kɔtɔkɔ Jesu e nin em, lɛɲɲ tɛl em mi k'ɔɲ Timote ow ekn ɔɲy, yec'etɲ ke m'iri ɔɲy e lís e low, ke ow átr'm sos es em obi em. 20 Tasi em a, Timote cɛ anake el eɲɲ eke ese em af, ɔɲy e low b'okɲ ermij, ke bi tutr ɔɲy e low tasi a. 21 Agɲ likpr a feɲ ec'a, el obi e lís ec'ów ec'ermij cɛ -li b'ɛbr, kɔ ow elm Jesu Krist ec'ów a gbɛ. 22 Timote ec'a, uwr any yeɲ'eke l'ɛlu in e nawrɛ ij a ɔkm, elɛl eke li kokr juma em ab ese iy lele es ab af, Amani Mamn sosisem ec'a. 23 In anake m'am tutr eke mi k'erm'n l'ow ɔɲy oɲɲ yoɲɲ kpeɲɲ eke em e lís owi a b'ow ayl'm sos em a; 24 eɲɲ m'ɔɲy ɔmn Es Kɔtɔkɔ em, eke lɛɲɲ tɛl em, mi b'ow m'ow m'ɛkn ɔɲy em obi yeɲi.

25 Gbɛkɔ mi tutr yeɲ'eke ow akpl e mi k'ɔɲɲ eɲ lisijim Epafrodit† eke el em lawl juma kok em lele low doɲɲɲ em ab a, ów ekn ɔɲy, in eke ermɲ

† 2.11 Akr 10 toɲ 11 ab a b'otarir es Esayi 45.23 ab, Sɛptant em ec'odad eke wɛl oc; akr 6 toɲ 11 a, am elu kɛtɛniɛl ec'eɲ sig sig nyam e low ɔkm. † 2.25 Epafrodit el Filip e Nyamel a ec'eɲɲ eke erm im anɲ Pɔl saw.

in l'ow l'is'm abu elum a eke m'am eku a. ²⁶N'am erur tasi eke emeny li k'ekn ony feñ etj n'am ony ermij yeji, anke irir in ec'ol a e low. ²⁷Nawre, ol ony'n tasi toj ow anj tel ce ke blel l'úw, kó Nyam ik'n s'orj; etj ow elm in s'osiem s'onny ce, kó em s'osiem yej'eci, yec'etj ke sos k'ówm im es emeny obnm na eke ow'm es a. ²⁸Ow s'osiem a, m'am ogj es eke mi k'onj'n l'ow n'ejn ony, yec'etj ke emeny b'ekan in a, ow ony ony sos em inj, ke em eci sos es ow a óc es. ²⁹Ow akpl eke k'ebr ir sos em inj em, ese egn lisijim af Es Kótókó em. Ow it ke onyn agj akpasu nene a eci sos usr, ³⁰anke Krist e juma s'osiem anake blel l'úw a. Etj blel l'írmn in ec'owr anj a, abu elum a eke otum eke ony obi k'ocr isr'm, ke in l'oc l'is'm ab em.

Égn eke b'onny onn Krist em a, el neny nyam es

3 ¹Sica em lisijimel, sos em inj ony eke okar af Es Kótókó ab a. Etj ow eym'm sos em eke m'am ebr low yec'a eke m'ikn anym m'awj ony ow e lel ab em; ony ec'a ow akpl eben. ²Èwr sos erm juma enj kok esel amua, m'owr amua,† eke am ucu yadj em e **likr** es ubr owi ony es a e lís! ³Agj eke el eci likr es ubr el tasi a, ow ow el ey, anke ey si b'ign Nyam nuj in ec'Abj a ec'abu elum em, si b'elu ey e sos em inj ony km Jesu Krist s'osiem etj s'ocm ey ec'onm a s'elum ów amua eke el agj em ec'ow ab em. ⁴Ke m'otu ce eke em yeji, m'óc em ec'onm a m'elu ów amua e kok em. Etj eke egn nyam ony tutr eke ów amua e kok b'ism egn bibm ab, ke em tasi anake m'otu eke mi k'onny tutr akpasu na a. ⁵Em, wel ubr'm likr es eke wel ew'm bake ow ij segn niwn a. Em, Israel iyli tasi mew em etj, Benjame ec'eb em ec'egj, Ebre e liy mebl em etj. Yec'eke el Jwifel ec'ol ec'elum ec'a, ke em Farisiel ec'ogog m'anj; ⁶etj em ec'ol ec'elum ligbel eke m'onny a, onj'm m'ijr agj ek'el Krist ec'a gbre.† Sica yec'eke el ol e jej ok neny nyam em a, m'onnym abr enym kaka.

⁷Gbekó, ów amua feñ eke mi ler ese ob ony tasi af a, Krist s'osiem a, sica m'am ler el ese ów ofr ofr ek'onym any af. ⁸⁻⁹Jesu Krist em Es Kótókó ec'any eke mi k'uw a, anake el low tasi eke ony any a. Em e tutr em a, low feñ eke wel b'ejn a, elm low kaka Krist ec'any uw a ec'any af. Krist s'osiem, m'ign feñ m'elu es. M'onny Krist anj em ab, ke m'ókr af in ab a s'osiem, m'am ler ów amua feñ ese lirj af e suw af. Ow elm ol e m'am elum a s'osiem m'elm low nenyembri nyam es, kó onn eke m'onny Krist em a s'osiem. Nyam anake b'onj egn el low nenyembri nyam es a, etj egn eke b'onny onn in em a, li b'onj ow ow el neny nyam es. ¹⁰Low a ce eke m'am erur a el: ke m'úw Krist any, ke m'úw abusu a yeji ek'onj'n l'igb luw em ab any. Etj ow eke emeny m'am erur a el: ke m'ij gbre in ab, ke m'úw ese in ec'ab af. ¹¹Eben eke m'am ony onn eke batj m'uw, ke em yeji m'anj agj ek'uw ab em m'igb ana.

† 3.2 Jwifel ogj a owr el ndey nyam ek'aylm, ke el sikpl ec'ob. Èkn Matie 7.6. Anja, wewr.

† 3.6 Ob Kok 8.3; 22.4; 26.9-11.

Ùru es im ke éññ

¹²Mi dadm m'ésme m'eyññ ow e m'am ÷l ab ñ, oglog ke mi kok ow iy neny ñ! Gbeko m'am uru es[†] m'im ce eke mi k'eyññ es uru a eci labm sɔg a, anke Jesu Krist jej ÷ny'm lægñ a etñ. ¹³Njan, agñ lisijimel, mi dadm eke m'eyññ labm sɔg a ñ; gbeko low nyam ce m'am kok: m'íjl low sig fegñ es, ke m'átr sos es m'im m'eyññ ow a ek'ann'm anym a. ¹⁴M'am uru es m'im eke mi k'igñ ow e nuñ, yec'etñ ke m'eyññ labm sɔg a eke Nyam, Jesu Krist em, am esñ ey eke si k'eyññ afr a.

¹⁵Ey fegñ eke s'ony ÷mn eke usu a, s'onyññ tutr nyam coco na. Ow e jam a, ek'ony em ec'agñ nyam nyam am ÷ny tutr ejeci, Nyam b'ow ayal ow e low ÷ñ ÷ny. ¹⁶Ko ca, aña eke s'ow bake s'igñ a, s'ébr ebr nyam a ce eke s'eb toñ ke s'igñ aña a.

¹⁷Agñ lisijimel, ÷ny fegñ kòkr ese em af. Si yegm ÷ny sewl; ow sostièm lèer agñ a fegñ eke b'an es sewl ikñ na af a. ¹⁸Mi dad ÷ny sakp kòkò yeji etñ m'am ebr em mi dad ÷ny ÷ññ ikñ em yefenyña yej'eke: agñ kòkò anñ eke el ec'es an a bi yegm eke -l'el Krist ec'olikñ a ec'efnu.[†] ¹⁹El akpasu na, irm ce -li b'ow -l'irm, anke el e Nyam el el eci lok a,[†] etñ low eke k'el és ÷ny el a, b'igh el sos em. El, wus ec'ow ce b'ann el nuñ em. ²⁰Ey ec'a gbe, ey ec'eb ir usu anñ afr, etñ egñ a eke s'am eku ese ey e sɔg es af, eke el Es Kòtòkò Jesu Krist a, b'ow anñ afr yogñ ow. ²¹Etñ li b'ow l'itññ ey e sos megl a eke b'ugñ es a, ke n'ññ ow anñ ese in ec'anygbel e sos megl ab af, in ec'abusu a eke ow em li b'ññ mob fegñ is es in ec'es ew a ec'any af a.

Ów ÷m

4 ¹Na sostièm, erur em ec'agñ lisijimel, m'am erur tasi eke emeny mi k'èkn ÷ny, ÷ny eke eel em e sos em iññ lel em ec'any eb tufe[†] ab a; kin lele eke k'inymn es kikri Es Kòtòkò ab ÷ny ec'eb ir em.

²Evodi lele Sentis ab, m'am ññññ ÷ny, m'ok ÷ny m'erm sabu af, òkar af ÷ny ec'eb ir em Es Kòtòkò e nin em. ³Etñ ñ, em lawl[†] tasi juma kok em, m'am dad'ñ eke k'elum ÷yow yony na abu, anke em ab -li dogññ Amani Mamn a ec'ob e low, Klema yeji, lele em e juma kok em ec'agñ lawlél ejec'a fegñ eke el ec'en anñ sel eyññ e lel[†] ab em a.

[†] **3.12** *Gbeko m'am uru es:* aña Pòl oc es eke wel b'uru eci labm sɔg eke wel b'eyññ e low am bebmn Krist em e labm sɔg eke wel b'eyññ ab ab. [†] **3.18** *Krist ec'olikñ a ec'efnu:* agñ amua ec'a, Krist ec'olikñ af a eke uw a elm el e low. -L'egñmn eke -li k'ij gbre ese ow ec'ab af. [†] **3.19** *el e Nyam el el eci lok a:* aña Pòl, k'aw ke ow él ob e wel dedññ Moïs ec'ol ab em eke wel k'ijm a e low n'am dad (Rom 16.18; Kolòs 2.16, 20-21) oglog ke ow él likr es ubr owi. [†] **4.1** *any eb e tufe:* el ob ap eke wel b'ññ eyññ eke b'eb any a, na anake Pòl am oc Filip e Nyamel ec'agñ a bebmn a. Èkn 1 Tesaloni 2.19 yeji. [†] **4.3** *em lawl:* Pòl am owl Nyamel a ec'idr esel ab em e nyam. Grek em a, juma em e lawl e nin el: *susugòs*. Agñ beb tutr eke nin na el egñ a eke Pòl am owl a e nin tasi. [†] **4.3** *sel eyññ e lel:* èkn Es Èkn 3.5.

4 Sos em iηn ɔny sɛgɟ fɛɟ eke okar af Ɛs Kɔtɔkɔ ab a. M'am dadr em, sos em iηn ɔny!

5 Ɛlul ɔny ec'erm frɔɔ ɔkm agɟ fɛɟ e lís, anke Ɛs Kɔtɔkɔ ec'ow a ibnm ij. 6 K'èbar low kaka ec'ermij, kɔ low low fɛɟ em, ibrmn Nyam ɔny e ηɔɟɟ em, low yec'a eke ɔny ow ec'es abur a, ibrmn in erm eke b'ɔkn in e low ab em. 7 Ɛtɟ Nyam ec'erm es ey a eke agb akm nuɟ em ɔny fɛɟ a, b'ow ɔsu ɔny e merm a lele ɔny e sow tutr ab ab Jesu Krist em.

8 Sica agɟ lisijimel, kin yec'ek'it eke k'ewr erm af: low fɛɟ eke el nawre ke it eke wel k'elum, low fɛɟ eke el low nenyembri nyam lele lala ab, low fɛɟ eke wel ɔtu eke wel k'erur ke wel égɟ eb, low nimamn fɛɟ lele low fɛɟ ek'it eke wel k'aw ab. 9 Kòkr yec'a eke wewar ke ebr lele ow eke irir mi dad, ke ekan'm mi kok ab ab. Ɛtɟ Nyam a eke b'ɔɟ agɟ erm es ey a, b'ow anɟ ɔny ab.

Pɔl e bia ek'am elu Filip eyη

10 M'ɛɟɟ sos em iηn ligbɛl em lel Ɛs Kɔtɔkɔ ab ec'eb ir ab em, anke ɛwal mɛny ɔny em ec'abu elum ec'erur. Abu elum ec'erur ikɟ na ɔny, kɔ abusu anake ɔtumɔ ɔnymn eke k'elul il ɔkm a. 11 Ow elm es abur em eke m'anɟ a sosiem mi dadm nɛnɛ. Tasi em a, em m'uw any eke ow a cɛ eke m'ɔny a ɔdɟ'm ŋ. 12 Em m'uw gbɛ em ec'eb ir any ɛtɟ m'uw ehe em ec'eb ir yɛj'any. Mi wewr elel eke low fɛɟ em lele susu fɛɟ ab, mi k'ɛgɟ elel eke m'anɟ a m'eb; ke m'ɔny m'ij oglog ke m'ánɟ namn, ke m'ɔny nɔkɔ oglog ke m'ɔny tɛl. 13 M'ɔtu eke mi k'ɔbr ses babur amua fɛɟ, Krist e lɛc a eke b'ɔɟ'm ab em. 14 Gbɛkɔ, uwr kok eke elumn'm abu em e gbɛ na em a.

15 Ɔny Filip eyη, uwr any tasi eke lɛgɟ a eke m'ηgboɟ Maseduan a, lakpo ab af eke wel ɔb nuɟ am ɔmun Amani Mamn ab es a, ɔny cɛ eel Nyamel eke elum im abu, ɔɟ'm os m'ɔtu mi kok em e lís e low a. 16 Ow a eke m'anɟ Tesaloni baɟɟ a ɛtɟ, sakp nɔkɔ isr'm abu elum ek'it a.† 17 Ow elm ke m'ám ɔl ob eke wel k'ap'm es; kɔ ow eke m'am ɔl es a el, ke éɟan ɔny eci ηgrusie. 18 M'ɛɟɟ mob a fɛɟ ek'it a; ow eny afɟɟ es yɛji. M'ɛɟɟ mob a fɛɟ eke ɔɟɟ Epafrodit eke k'oc is'm a, ɛtɟ sica m'ɔny fɛɟ iy'm neny. Ɔny ec'abu elum a anɟ ɛsɛ ob ap sɟɔsɟɟ af,† ɛsɛ egb waw eke Nyam ɛgɟ eb, ke akpl'l sos em af. 19 Em e Nyam a b'ow kok ɔny e lís e low fɛɟ, in e gbɛngbi ij a ek'ey ɔkm Jesu Krist em a sosiem. 20 Anygbɛl él Nyam ey Ɛs eci, akpo akpo fɛɟ. Amen!

† 4.16 *abu elum ek'it a*: Ob Kok 17.1; 2 Korɛnt 11.9. † 4.18 *ob ap sɟɔsɟɟ*: Ɔkm Ok 29.18; Efɛs 5.2.

Ɛsɛn es abal el

²¹ Ɛsɛnnin Jesu Krist em, agɛ a fɛɛ eke el Nyam ec'a. Agɛ lisijimɛl a fɛɛ eke anɛ em ab a yeji am ɛsɛn ɔny. ²² Nyam em ec'agɛ a fɛɛ eke anɛ aɲa a, ab brobro agɛ a eke bi kok Sesar e juma a,[†] am ɛsɛn ɔny.

²³ Ke Ɛs Kɔtɔkɔ Jesu Krist ec'ɔwɔ a ánnɛ ɔny fɛɛ ab!

[†] **4.22** *agɛ a eke bi kok Sesar e juma a*: Sesar, Rom eyη ec'ɛgɛ fɛɛ eke b'ɛw ɛb es a e nin. Agɛ eke anɛ in ec'akɛ a, el agɛ eke bi kok in e juma.